

2013
July 23

බුදු මුඛිත් වදාළ සත්‍ය දහම සැරියුන්
මාහිමි තැවත ලොවට විවූ කථනි.

මජ්ඣිම නිකාය සච්ච විහඞග සූත්‍රය

LakRuhunu
Official website of Buddhist

දමා ගඟුල
මාසික ධර්ම සංග්‍රහය

වැලිගම ශ්‍රී සුගත ඤාණිසේවා සංඝදායේ නිර්මාතෘ ගභ්‍ර ඤාචාර්ය සභාපති

වී. ඩබ්ලිව්. ඒ. කලුපාණ වසන්ත මහතා විසින්.

ධර්මකාමී පින්වතුනි,

අද 2013 රාජ්‍ය වර්ෂයේ ජූලි මසට යෙදුණු බුද්ධ වර්ෂ 2557 ඇසළ මස පුර පෝ දිනයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ පස්වග මහණුන් වහන්සේලාට “ධම්මවකකපචතතන” නමිටු සූත්‍ර දේශණාවෙන් පළමු ධර්ම දේශනය සිදු කිරීමත් ඒ අසා කොණ්ඩඤ්ඤ තාපසතුමා සෝවාන්වීම වැනි වැදගත් බොහෝ සිදුවීම් සිහිපත් කරන දිනයයි.

අද මෙම ධර්ම පත්‍රිකාවට මාතෘකා වූයේ බොහෝ දෙනෙක් දන්නා, පිරිත් පොතේ ද අඩංගු අතිරේක සූත්‍ර 07 න් එකක් වන ඉහත කී ධම්මවකක සූත්‍ර දේශනාවට අනුව ආයථී සත්‍ය තවදුරටත් පැහැදිලි වීම සඳහා දේශනා කරන ලද “සච්ච විහඞග සූත්‍රය යි. වර්තමානයේ වතුරායථී සත්‍යයෙන් ධර්මය අහන්න

අතැමිහු අකමැතියි. එනමුත් තෙරුවන් සරණ ගිය යම්කිසිවෙක් ලොවේ අැන් ද? ඉන් අනතුරුව අනිවාර්යයෙන් ඔහුගේ කාර්ය විය යුත්තේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සත්‍ය අවබෝධ කර ගැනීමට උත්සාහ ගැනීමයි. එය එසේ වෙතත් අද බහුතරයක් ලෝකයා උත්සාහ ගන්නේ තෙරුවන් සරණ කෙසේ නමුත් ධර්මයේ නාමයෙන් මිත්‍යා දෘෂ්ටි රාශියකට ගැට ගැසී සිරවීමට යි. වර්තමානයේ චතුරාර්ය සත්‍ය අවබෝධය කරන්න බැහැ. ඒවායින් වැඩක් නැත කියන අැන්තන් අද සමාජයේ වැඩියි ඒ කියන අැන්තන් එසේ කියන වාරයක් පාසා උතුම් ධර්ම ගුණ අකාමකා දාන බව ඔවුන් දන්නේ නැහැ. එය බරපතල අකුසලයකි.

අද මෙම මාතෘකා කරන ලද දේශනාවට පසුබිම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් බරණැස ඉසිතපන මිගදායේ වැඩ ඉන්නා දිනක මෙසේ සකස්කර වදාළා පින්වත් “මහණෙනි, තථාගත අරහත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් බරණැස ඉසිතපන මිගදායේ දී තුන්ලෝකයේ කිසිවෙකුට පැවැත්විය නොහැකි ධර්ම චක්‍රය පවත්වන ලදී” යනුවෙනි.

ලෝක ඉතිහාසයේ කිසිම ශාස්ත්‍රාවරයෙක් (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හැර) ලොව පවතින ලෝකයම වෙලාගත් දුකට ස්ථිර පිළියමක් දේශනා කොට නැත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ ඒ උතුම් ධර්ම පර්යාය පිළිබඳව තව දුරටත් හිඤ්ඤා වහන්සේලා අමතා “මහණෙනි, ඒ ධර්ම චක්‍රය තමයි සතර ක් වූ ආර්ය සත්‍යය පැවසීම (ආච්ඡන්දන) දෙසීම (දේශනා) පැනවීම (පඤ්ඤාපනා) පිහිටුවීම (පට්ඨපනා) විවරණය කිරීම (විවරණා) බෙදා දැක්වීම (විහජනා) ඉස්මතුකොට පෙන්වාදීම (උත්තානිකම්මං) යනුවෙන් වදාළහ. මෙයින් ජේනවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නමක් ලොව පහළ වෙන්නෙ කුමකට ද? උන් වහන්සේ අප්‍රමාණ වචන වලින් ,අප්‍රමාණ අකුරු වලින් අප්‍රමාණ පදවලින්, පිරිනිවනට පත්වනතුරු අප්‍රමාණ වෙහෙසකින් කරන ලද්දේ කුමක් ද කියන කාරණය ද මෙයින් පැහැදිලි කර ගත යුතු යි.

එනම්, දුක, දුක හටගැනීම, දුකින් මිදීම, දුක නැති කරන මාර්ගය, යන ආර්ය සත්‍ය සතර කියාදීම, දේශනා කිරීම, පැනවීම, පිහිටුවීම, විවරණය කිරීම,

බෙදා පෙන්වීම, ඉස්මතු කොට දැක්වීමයි. ලෝකයේ සත්වයා තාවකාලික සුවයට රැවටී දුකට පත්වෙමින් සසර ගමන් කරති. එමදුක් විඳීමෙන් නිදහස් කර ගැනීමට කියා දුන් අති දුර්ලභ ක්‍රියා පිළිවෙත චතුරායඝී සත්‍යයයි. ඊළඟට උන්වහන්සේ මෙහෙම දේසනා කරනව “පින්වත් මහණෙනි, සාර්පුත්ත මොග්ගල්ලාන යන දෙනම ඇසුරු කරන්න, භජනය කරන්න, නිතර ඇසුරු කරන්න, උන්වහන්සේලා ප්‍රඥාවන්තයි. එකට වාසය කරන හික්කුන්ට අනුග්‍රහකරනව ඒ කෙසේ ද? සාර්පුත්ත දරුවන් වදන මව වගේ, මොග්ගල්ලාන දරුවන් පෝෂණය කරන කිරි මවු වගෙයි “සාර්පුත්තයන් ශ්‍රාවකයන් සෝවාන් ඵලයෙහි පිහිටුවා සත්‍ය ඤාණය ලබා දෙනව මොග්ගල්ලානයන් එතැන් පටන් උත්තම අර්ථයෙහි අර්භත්වය දක්වා හික්මවනවා”

ඊළඟට බුදුරජාණන් වහන්සේ “පින්වත් මහණෙනි, සාර්පුත්තයන් වහන්සේ චතුරාර්ය සත්‍යය විස්තර කිරීමට, දේශනා කිරීමට පැනවීමට, පිහිටුවීමට, විවරණය කිරීමට, බෙදා දැක්වීමට, ඉස්මතු කොට දැක්වීමට, හරිම දක්වයි.” බුදුරජාණන් වහන්සේ එහෙම දේශනා කරල කුටියට වැඩම කළා එතැන වැඩ සිටි සාර්පුත්තයන් වහන්සේ ටික වේලාවකින් හික්කු සංඝයා වහන්සේ අමතා භාග්‍යචතුන් වහන්සේ දෙසු විදියට ඒ දහම පැහැදිලි කිරීමට පටන් ගත්තා.

කුමක්ද දුක? ඇවැත්නි, භාග්‍යචතුන් වහන්සේ වදාළ දුක පිළිබඳව සැබෑ සත්‍ය යනු (ජාති පි දුක්ඛා) ඒ ඒ සත්වයන් ඒ ඒ තැන්වල විවිධාකාරයෙන් ස්කන්ධ වශයෙන් පහළවීමක් (ඉපදීම) ඇස ඇදී ආයතනයන්ගේ ප්‍රතිලාභයක් වේද ඒ ජාති දුක්ඛයයි.

(ජරාපි දුකඛා) ඒ ඒ සත්වයන් උපන් ඒ ඒ සත්ව නිකායන්හි දිරිම, කැඩීම, වණ්ණිදියේ වෙනසක්, රැලිවැටීමක්, ආයු පිරිහීමක්, ඉන්ද්‍රිය මේරීමක් වේද මේ ජරා දුකයි.

(මරණමපි දුකඛා) ඒ ඒ සත්වයන් යම් කිසි චුතිවීමක්, බිඳීමක්, අතුරු දහන් වීමක් මරණයට පත්වීමක්, කාල ක්‍රියායෙක්, ස්කන්ධ බිඳීමක්, සිරුර බහා තැබීමක්, ජීවිත ඉන්ද්‍රිය සිඳ දැමීමක් වේද ඒ මරණ දුක්ඛ යයි.

(“සොක, පර්දෙව, දුකබ, දොමනසසු, පායාසාපි දුකබා) ඇවැත්ති එක් එක් ව්‍යසනයන්ගෙන් එක් එක් දුක් ඇතිවීමෙන් වන “සෝකය” ද එවැනි දුක් ගෝක ඇති වූ විට ගුණ නාම ගෝත්‍ර කියා හැඳිම් වේද එය “පර්දේව” යනුයි කායික වශයෙන් කාය ස්පර්ශයෙන් විඳින දුක් “දුඃඛ” වශයෙන් ද, මානසික දුක “දෝමනස්ස” වශයෙන් ද නොයෙක් කම් කටොලු වලදී සුසුම් හෙලීම “උපායාස” වශයෙන් ද වෙයි.

(“යංපිච්ඡං න ලහති තමපි දුකබං”) ඇවැත්ති, ඉහත කී ජාති, ජරා ආදී වූ යම් දුකක් වේද, ඒ සියල්ල අපකරා නොපැමිණේ නම් ඉතා හොඳයි කියා සිතා කැමැති වේද? ඒ සිතන දේ පතන දේ, ඒ පරිදි නොවී දුකම තමාකරා පැමිණේ එය ද, දුකකි.

ඇවැත්ති ! (සංඛිතෙතන පඤ්චුපාදානකඛණධා දුකබා) කෙටියෙන් කියන්නේ නම්, රූප (ශරීරය) වේදනා (විඳීම) සඤ්ඤා (හඳුනා ගැනීම) සංඛාර (කියුම්, කෙරුම්, සිතූම්, පැතුම්) විඤ්ඤාණ (වේතනා) නම් වූ මේ ස්කන්ධ පංචයම දුකකි.

සාර්පුත්ත මහරහතන් වහන්සේ විසින් ආයඪී සත්‍ය සතරෙහි දුක්ඛ ආයඪී සත්‍යය එසේ පැහැදිලි කොට ඊළඟට සමුදය ආයඪී සත්‍යය පැහැදිලි කරනව.

“ඇවැත්ති, යනුවෙන් අමතා නැවත නැවත සත්වයා ඉපදීමට හේතුවන ඇලෙන (නන්දිරාගය) ස්වභාවයෙන් යුතු තණ්හාවෙන් ඒ ඒ තැන සතුවන් ආස්වාදයෙන් යුතුව පිළිගැනීම ආකාර තුනකින් කාම තණ්හා, හවතණ්හා, විභව තණ්හා යනුවෙන් වදාළන. එනම්,

- 01.) පස්කම් සැපයට ඇති ඇලීම උපදවන තණ්හාව
- 02. ඉපදීමට හෙවත් පැවතීමට ඇති ආසාව,
- 03) හැත්තටම හැති වී යාමට ඇති කැමැත්ත.

මේ තුන්වෙනි ආසාව සසර දුක පිළිබඳව දැන අබෝධයකින් නොවේ. ඒ නිසා නැවත සසර ගමන ඇතිකරනව මෙසේ තණ්හා 03 ක් අප සිත තුළ

පවතින බව පෙන්වා දෙනව. අර මුලදී කියපු දුක හදල දෙන්නේ මේ තණ්හා තුනෙනි. එසේ සකස්වන දුක දෙවියන්ගේ මැවිල්ලක් මනුෂ්‍යයෙකුගේ නිර්මාණයක් වත් නොවේ. හේතු එලයකි. පටිච්ච සමුත්පාද ධර්මයෙන් මේ පිළිබඳව හොඳින් පෙන්වා දී ඇත.

“කතමඤ්ඤාචුසො දුකඛ නිරෝධං” දුක්ඛ නිරෝධය යනු කුමක් ද? ඊළඟට මහරහතන් වහන්සේ පැහැදිලි කරනව. දුක්ඛ නිරෝධ ආයතී සත්‍යය හෙවත් දුක නැතිකිරීම පිළිබඳව “යෝ තසසායේව තණ්හාය අසේස විරාග නිරෝධො වාගො පටිනිසසගෙගා මුතති අනාලයො” ඉහත කී තණ්හා තුන ඉතිරි නැතිව උත්පාද නොවන නිරෝධයෙන් නිරෝධවීමයි. (“වාගෝ”) අත්හැරීමයි. (පටිනිසසගෙගා) දුරින් දුරකිරීම, (මුතති) ත්‍රිවිධ තෘෂ්ණාවෙන් මිදීමයි. (අනාලයෝ) හව ආලය නැති වීමයි. ඒ සඳහා මේ නිරෝධ ආයතී සත්‍යය කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව ඇතිකර ගත යුතුයි. ආයතී සත්‍යයක් ලෙසට පිළිගත යුතුයි. අපි ත්‍රිවිධ රත්නය සරණ යන්නේ මෙන් මේ හේතුව නිසා වෙනි ලාභ ප්‍රයෝජන සලකා නොවේ.

ඒ සුන්දර මාවත ලෙසට ඊළඟට සැරියුත් නාමුදුරුවෝ නිවනට මග වදාරණවා. “කතමඤ්චාචුසො දුකඛ නිරෝධ ගාමිණී පටිපදා අරිය සචචං”

ආයුෂ්මතුනි, දුක නැතිකිරීමේ ආයතී මාගී ප්‍රතිපදාව කුමක්ද? (අයමෙව අරියො අට්ඨංගිකො මගෙගා) ඒ මේ ආයතී මාගීයයි.

දුක යනු මෙයයි කියලා අවබෝධයක් එනව නම්, දුක හටගන්නේ මේ ලෙසට කියලා අවබෝධයක් එනවනම්, දුක නැතිවීම මෙසේ සිදුවෙනව කියලා අවබෝධ වෙනව නම් දුක නැතිවෙන්නේ මේ මාගීය ඔස්සේ ගමන් කිරීමෙන් ය. යනුවෙන් අවබෝධ වේ නම් එය (සම්මා දිට්ඨි)

මෙම සම්මා දිට්ඨිය නිසා ඇතිවෙනව යහපත් අදහස් එනම්, දුකින් නිදහස් වීමේ අදහස (නෙකඛමමසංකපපය) ගැටුම් නැති ඇහුම් බැහුම් නැති මෙෙත්‍රියට එනව (අව්‍යාපාද සංකපප) පළිගැනීම වෛරය ක්‍රෝධය වෙනුවට කරුණාව ගුණයක් ලෙසින් ඇතිවෙනව (අවිහිංසා සංකපප) ඒ තුනේම හරය යනු (සම්මා සංකපප) ඔහු විසින් කිසිවෙක් හඬ වන්නේ නෑ රිදවන්නේ නෑ.

බොරකීමෙන් කේලම් කීමෙන්, පරාජ වචන කීමෙන්, හිස්වචන කීමෙන් කොටින්ම වචනයෙන් කෙරෙන අකුසලයෙන් ඉබේටම වළකිනව. (සම්මා වාචා)

ආයතී මාගීය තුළ ප්‍රාණඝාතය කිරීමෙන්, සොරකමින්, කාම මිත්‍යාවාරයෙන් වලකිනව එවිට කයින් කෙරෙන අකුසලයෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම වළකිනව. කය පිරිසිදුයි. (සමම) කමමනතා)

ඒ සුන්දර ආයතී මාගී ප්‍රතිපදාව තුළ වැරදි දිවි පැවැත්ම නොකරයි. එනම්, මත් වතුර මත්ද්‍රව්‍ය, අවි ආයුධ, වස විෂ, මස් පිණිස සතුන් සහ වහලුන් වැනි වෙළඳුමෙන් වළකිනව. වැරදි මිනුම් කිරුම් වංචා නොකර දැහැමි දිවියට මගපාද ගන්නව. දහම කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දැහැමිව සරු පොළව මත වැඩෙන සරු පැලය සේ දිවි ගෙවනව (සමම) ආපීව)

ඔහු ධර්මයෙන් (හොඳ නරක) අකුසල කුසලය හඳුනාගන්නව. කුසලයට කැමැත්ත ඇතිකර ගන්නව. ඒ කැමැත්ත වියතී ලෙසට හටගෙන පවත්වනව සිතාබලනව, නූපන් අකුසල් නූපදවනව, උපන් අකුසල් දුරුකරනව. නූපන් කුසල් උපදවනව. උපන් කුසල් වැඩිදියුණු කරනව. අකුසල් නැවත නොඉපදවීමට දැඩි විශ්වාසයක් කුසල් නැවත නැවත කිරීමට දැඩි විශ්වාසයක් ඇති කරගන්නව. (සමම) වායාම)

නිවැරදි උත්සාහයක යෙදෙන ආයතී ගුණ ඇති ශ්‍රාවකයා ඇලීමි ගැටීම්වලින් තොරව සිහියෙන් කයෙහි ඇති තතු එලෙසින් බලන්න පුරුදු වෙනව. (කායානු පසසනාව) ඒ පරිද්දෙන්ම විඳීමිවල (වේදනානු පසසනාව) ඒ පරිද්දෙන්ම සිතෙහි (චිතතානුපසසනාව) ඒ පරිද්දෙන්ම පංචනිරවණ, පංච උපාදාන, ආයතනාදිය ද නුවණින් දකින්න පුරුදු වෙනව (ධම්මානු පසසනාව) ලෝකය නිවැරදි ලෙස යථාර්ථවාදීව දකිනව. ඒ අනුව සිහිනුවණින් වාසය කරනව. (සමම) සති)

එසේ පුහුණු වනවිට කාමයෙන් වෙන් වූ අකුසලයෙන් වෙන්වූ ඒ සිතෙහි ඒකාග්‍රතාවය ඇති වෙනව. ඒ තුළ ඉන්න හැකිවෙනව පළමු දෙවෙනි. තුන්වෙනි. හතරවෙනි. ධ්‍යාන උපදවාගන්නව. (සමම) සමාධි)

ඇවැත්නි, මේ දුක් නැතිකරන මාගී ප්‍රතිපදා ආයතී සත්‍යයයි. යනුවෙන් සාර්පුත්ත මහරහතන් වහන්සේ වතුරායතී සත්‍ය බෙදා දක්වන දෙසුම සිදුකොට නැවත හිඤ්ඤා වහන්සේ අමතා අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධ වූ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් බරණැස ඉසිපතන මිගදායේදී මහණකු, බමුණකු, දෙවියකු, මරහු, බ්‍රහ්මයකු විසින් හෝ ලොව අන්තිසිවෙකුට හෝ ප්‍රචර්තනය (පැවැත්විය)

නොහැකි අනුත්තර වූ ධර්ම වක්‍රය පවත්වන ලදී. ඒ කුමක් ද? වතුරායඝී සත්‍යය බෙදා පැවසීම, දෙසීම, පැනවීම, ස්ථාපනය හෙවත් පිහිටුවීම, විවෘත කිරීම, විග්‍රහ කිරීම ප්‍රකට කරවීම ඉස්මතු කොට දැක්වීම වෙයි. ඒ සමගම අසා සිටි හික්කුන් වහන්සේලා මේ “සවච විහඹග සූත්‍රය” සතුව සිතින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරවයෙන් පිළිගත්හ.

ධර්මවක්ක සූත්‍ර දේශණාවේ දැක්වෙන සත්‍ය සතර සහ මාග්ගී ප්‍රතිපදාව. වැඩි විස්තර ඇතිව සවච විහඹග සූත්‍රයට අනුව සාර්ථක මහරහතන් වහන්සේ හෙවත් ධර්ම සේනාධිපතින් වහන්සේ ශාස්තෘ ගෞරවයෙන් දේශණා කළ මේ සූත්‍රයට අනුව තේරුම්ගත් කෙනෙකුට වැටහෙනව සත්වයා සසර ගමනේ යෙදෙන්නේ අඳුරේ බව. වතුරායඝී සත්‍යය සුයඝී ආලෝකය වගෙයි. ඒ සුයඝීලෝකය තුළින් සත්‍ය දැකීමු. සාමාන්‍ය ජීවිතයක් ගතකරන ගිහි පැවිදි අපි සැමට සසර දුකට එක සමානව මුහුණ දෙන්න වෙනව. ඒ දුක කුමක්ද කියලා ඉතා පැහැදිලිව සැරියුත් හාමුදුරුවෝ පැහැදිලි කරනව. ඒ සමගම ඒ සඳහා නියත , පිළිවෙත ද. දක්වනව. “නබ්බේ පනෙනං ඉච්ඡාය පතතබ්බං” යාඥාකරල ප්‍රාර්ථනා කරල මේ දුකෙන් මිදිය නොහැකියි. ආයඝී සත්‍යයක් ලෙසටම අවබෝධයෙන්ම තේරුම් ගත යුතුයි.

ඒ සඳහා අපි පළමුවෙන්ම බුදුරජාණන් වහන්සේ අවබෝධ කරගන්න ඕන. අපේ රටේ බෞද්ධ ජනතාව අන්‍ය ආගම් වලට හරවා ගැනීම පිළිබඳ ප්‍රවෘත්ති තීව්‍රව අසන්න ලැබෙනව. මීට හේතුව හරි අවබෝධයක් නැති කමයි. සත්‍ය නොදන්නා කමයි. අවබෝධය නැතිනම් දිය යුතු වන්නේ අවබෝධයයි ධර්මය හොඳින් ඇසීම තුළින් එය සම්පූර්ණ වෙනව. බුදු දහමේ ඉගැන්වෙන්නේ පරම අවබෝධයයි. අඩුම තරමින් මේ සූත්‍රයෙන් ඉගැන්වෙන දුක පිළිබඳව යථාර්ථය ඉගෙන ගන්නවානම් කිසිදුක ඔබ තිසරණය අත්හරින්නේ නැහැ. අපි බෞද්ධයෝ වශයෙන් රඟ පානවානම් කම්සැප නැමති කුළියට රඟපාන නලුවෝ ය.

මේ රඟපෑමට බුදුරජාණන් වහන්සේ හොඳ උපමාවක් දක්වා තිබෙනව. පිරිස කොටස් දෙකකට බෙදලා ධර්මය අවබෝධ නොකරන පිරිස හැන්දුටත් අවබෝධ කරන පිරිස දිවටත්. කොතරම් රස ආහාර සමග හැන්දු ගැටුනත් රසදන්නේ නැහැ. දිවටයි. ඒ රසය දැනෙන්නේ. ඒ වගේ යමක් දහම ගැන දැනුම ඇතිව කථා කළත් ලෝකට දහම බෙදුවත් තමන්ට වැඩක් නැහැ. එහෙම අය එදත් අදත් මතුවටත් හැඳිවගේ ලෝකයේ වැඩියි දිව වගේ දහමි

රසය උරාගන්නා උතුමන් අඩුයි ඒ ඇත්තන් මේ සසර ඉහත කී දුක් ස්පර්ශ කරනුයේ ඉතා අල්පයෙනි. ඔවුන්ගේ ජීවිත වැඩ අඩුයි. බර අඩුයි. සැනසීම වැඩියි.

ධර්මය පොතක පතක සිතක තිබූ පලියට අවබෝධ කරන්න බැහැ. ආයතී මාගීය කෙරෙහි සත්‍ය කෙරෙහි විශ්වාසය ශ්‍රද්ධාව ඇතිකර ගත යුතුයි. විටෙක හිතෙන්න පුළුවන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සහ සැරියුත් මුගලන් හිමිවරුන් වහන්සේලා අද පිරිනිවන් පාලා නේද කියලා ඒ හිඬසට උන්වහන්සේ පිරිනිවනට පෙරදීම මාගේ ඇවෑමෙන් ධර්මය සහ විනය දෙක ශාස්තෘන් වහන්සේ ලෙස දකින්න යයි වදාරා මග පෑදුවා. වත්මන් ලෝකයේ ජීවත්වන සැමට ඒ අවවාදය ඉෂ්ට මන්ත්‍රය කරගත යුතුමය. වියතී සහ ශීලය තුළින් ධර්මාවබෝධයේ මග හඳුනා ගත යුතුයි. සැමවිටම ධර්මයේ හැඩරුව දුකෙහි හැඩරුව විමුක්තියේ හැඩරුව ඔබ අප තුළම ඇත. දුක සහ ධර්මය සමාජය තුළ, දේවල, යාඥාතුළ සොයා අඳුරේ අත පත ගා වෙහෙස නොවෙමු..